

TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARARA İLİŞKİN TEBLİĞ'DE DEĞİŞİKLİK

31 Aralık 2019 tarihli ve 30995 sayılı 5. Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan **Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No: 2018-32/48)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2019-32/56)** ile; İhracat bedellerinin yurda getirilmesi ve bazı hususlar hakkında düzenlemeler yapılmıştır.

1. İHRACAT BEDELLERİNİN BANKALARA SATILMAKSIZIN SERBESTÇE KULLANIM İMKÂNI

Yurda getirilen ihracat bedellerinin %80'inin bir bankaya satılması şartı kaldırılmıştır. Buna göre ihracatçılar yurda getirdikleri ihracat bedellerini serbestçe tasarruf edebilecektir.

2. BANKA ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ (BPO) İLE İHRACAT BEDELLERİNİN YURDA GETİRİLMESİ

İhracat işlemlerine ilişkin bedellerin yurda getirilmesinde kullanılan ödeme şekillerine Banka ödeme yükümlülüğü eklenmiştir. Buna göre ihracatçılar ihracat işlemlerine ilişkin bedellerini Banka Ödeme Yükümlülüğü (BPO) sistemini kullanarak da yurda getirebilecektir.

3. İHRACAT BEDELİNİN FARKLI PARA BİRİMİNDE YURDA GETİRİLMESİ

Herhangi bir döviz cinsinden yapılacağı beyan edilen ihracatın bedeli, beyan edilen döviz cinsinden farklı bir para biriminde de yurda getirilebilecektir.

4. GÖRÜNMEYEN KALEMLERE İLİŞKİN DÖVİZ TRANSFER TALEPLERİ

Görünmeyen işlemlere ilişkin hükümler çerçevesinde döviz transferi talepleri banka incelemesi kapsamı dışında bırakılmıştır.

5. MAL İHRAÇ VE İTHAL BEDELLERİNİN MAHSUBU

Yurda getirilen ihracat bedellerinin, ihracatçının aşağıda yer alan alım kalemlerine ilişkin giderlerinden mahsubunda bankaların yetkisi sınırlandırılmıştır.

- ✚ İhracatçının ithalat bedelleri,
- ✚ Sermaye hareketlerine ilişkin ödemeleri,
- ✚ Görünmeyen işlemlere ilişkin giderleri
- ✚ Transit ticaretinin alış bedeli

Dış ticaret mevzuatı hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilen mal ihraç ve ithalinde, tarafların aynı kişiler olması ve ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması kaydıyla, mal ihraç ve ithal bedellerinin bankalarca mahsubuna ilişkin esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenecektir.

Yukarıda belirtilen haller dışında kalan talepler Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılacaktır. İhracat bedellerinden mahsuba izin verilen hallerde, ihracat bedelleri süresi içinde yurda getirilmiş sayılacaktır.

6. İHRACAT BEDELİ KABUL BELGESİ DÜZENLENMESİ VE İHRACAT HESABININ KAPATILMASINDA EK SÜRE TANINMASI

Bankalarca söz konusu bedellerin yurda getirildiğine dair [İhracat Bedeli Kabul Belgesi](#) düzenlenecektir.

Mücbir sebeplerin varlığı nedeniyle Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce verilen 24 aylık ek sürenin sonunda mücbir sebebin devamının belgelenmesi halinde açık ihracat hesabının kapatılmasına ilişkin talepler Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılacaktır.

7. MÜCBİR SEBEP HALLERİNE İLAVE OLARAK HAKLI DURUM HALLERİ GETİRİLDİ.

Mücbir sebep halleri dışında kalan, ancak bedel getirme süreleri içerisinde ihracat bedelinin yurda getirilmesine engel olan durumlar, resmi kayıtlarla tevsik edildiği takdirde Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince haklı durum olarak değerlendirilebilecektir.

8. NOKSANLIĞI BULUNAN İHRACAT HESAPLARINA İLİŞKİN TERKİN İŞLEMLERİNDE 30.000 ABD DOLARI TUTARINDA İLAVE SINIR EKLENDİ.

Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla;

a) 30.000 ABD dolarına kadar noksanlığı olan ihracat hesapları doğrudan bankalarca ödeme şekline ve toplam beyanname tutarına olan oranına bakılmaksızın,

b) 30.000 ABD dolarından yüksek olmakla birlikte 100.000 ABD doları veya eşitini aşmayan, beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar noksanlığı olan (sigorta bedellerinden kaynaklanan noksanlıklar dahil) ihracat hesapları doğrudan bankalarca ödeme şekline bakılmaksızın,

c) 200.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, 9 uncu maddede belirtilen mücbir sebep ve haklı durum halleri göz önünde bulundurulmak suretiyle beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar açık hesaplar ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce, terkin edilmek suretiyle kapatılacaktır.

Yukarıdaki yer alan bankalarca yapılabilecek terkin işlemleri 90 günlük ihtarname süresi içerisinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince gerçekleştirilecektir.

9. TEBLİĞ'DE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER SINIRSIZ SÜREYLE YÜRÜRLÜKTE KALACAKTIR.

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No: 2018-32/48) için belirlenen geçerlilik süresi ibaresi kaldırılmış, tebliğin bir sonraki değişikliğe kadar sınırsız süreyle yürürlükte kalması amaçlanmıştır.

10. Geçiş hükümleri

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte açık bulunan ihracat hesapları için, bu Tebliğin ihracatçı lehine olan hükümleri uygulanacaktır.

İhracat bedellerinin takip edileceği bilgi sistemi Hazine ve Maliye Bakanlığınca uygulamaya alınana kadar, İhracat Bedeli Kabul Belgesi yerine bankalarca Döviz Alım Belgesinin kullanılabilir.

Madde	Eski	Yeni
3 madde	(1) Türkiye’de yerleşik kişiler tarafından gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedeller, ithalatçının ödemesini müteakip doğrudan ve gecikmeksizin ihracata aracılık eden bankaya transfer edilir veya getirilir. Bedellerin yurda getirilme süresi fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günü geçemez. ~~Söz konusu bedellerin en az %80’inin bir bankaya satılması zorunludur.~~	(1) Türkiye’de yerleşik kişiler tarafından gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedeller, ithalatçının ödemesini müteakip doğrudan ve gecikmeksizin ihracata aracılık eden bankaya transfer edilir veya getirilir. Bedellerin yurda getirilme süresi fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günü geçemez.
	-	ğ) Banka Ödeme Yükümlülüğü (BPO).
	(3) İhracat bedellerinin beyan edilen Türk parası veya döviz üzerinden yurda getirilmesi esas olup, Türk parası üzerinden yapılan ihracat karşılığında döviz getirilmesi mümkündür.	(3) İhracat bedellerinin beyan edilen Türk parası veya döviz üzerinden yurda getirilmesi esastır. Ancak, döviz üzerinden yapılacağı beyan edilen ihracat karşılığında farklı bir döviz cinsinin veya Türk parası üzerinden yapılacağı beyan edilen ihracat karşılığında döviz getirilmesi mümkündür.
5 madde	(1) Yurt dışına müteahhit firmalarca yapılacak ihracatın bedelinin 365 gün içinde ~~yurda getirilerek bir bankaya satılması~~ zorunludur.	(1) Yurt dışına müteahhit firmalarca yapılacak ihracatın bedelinin 365 gün içinde yurda getirilmesi zorunludur.
	(2) Konsinye yoluyla yapılacak ihracatta bedellerin kesin satışı müteakip; uluslararası fuar, sergi ve haftalara bedelli olarak satılmak üzere gönderilen malların bedellerinin ise gönderildikleri fuar, sergi veya haftanın bitimini müteakip 180 gün içinde ~~yurda getirilerek bir bankaya satılması~~ zorunludur.	(2) Konsinye yoluyla yapılacak ihracatta bedellerin kesin satışı müteakip; uluslararası fuar, sergi ve haftalara bedelli olarak satılmak üzere gönderilen malların bedellerinin ise gönderildikleri fuar, sergi veya haftanın bitimini müteakip 180 gün içinde yurda getirilmesi zorunludur.
	(3) İlgili mevzuat hükümlerine göre yurt dışına geçici ihracı yapılan malların verilen süre veya ek süre içinde yurda getirilmemesi veya bu süreler içerisinde satılması halinde satış bedelinin süre bitiminden veya kesin satış tarihinden itibaren 90 gün içinde ~~yurda getirilerek bir bankaya satılması~~ zorunludur.	(3) İlgili mevzuat hükümlerine göre yurt dışına geçici ihracı yapılan malların verilen süre veya ek süre içinde yurda getirilmemesi veya bu süreler içerisinde satılması halinde satış bedelinin süre bitiminden veya kesin satış tarihinden itibaren 90 gün içinde yurda getirilmesi zorunludur.
	(4) Yürürlükteki İhracat Rejimi ve Finansal Kiralama (leasing) Mevzuatı çerçevesinde kredili veya kiralama yoluyla yapılan ihracatta, ihracat bedelinin kredili satış veya kiralama sözleşmesinde belirlenen vade tarihlerini izleyen 90 gün içinde ~~yurda getirilerek bankalara satılması~~ zorunludur.	(4) Yürürlükteki İhracat Rejimi ve Finansal Kiralama (leasing) Mevzuatı çerçevesinde kredili veya kiralama yoluyla yapılan ihracatta, ihracat bedelinin kredili satış veya kiralama sözleşmesinde belirlenen vade tarihlerini izleyen 90 gün içinde yurda getirilmesi zorunludur.
	-	(5) İhracat işlemlerine ait sözleşmelerde bedellerin tahsili için fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günden fazla vade öngörülmesi durumunda, bedellerin vade bitiminden itibaren 90 gün içinde yurda getirilmesi zorunludur.

6 madde	(1) İhraç edilen malların bedelinin süresinde ~~yurda getirilerek, bankalara satılmasından~~ ve ihracat hesabının süresinde kapatılmasından ihracatçılar sorumludur.	(1) İhraç edilen malların bedelinin süresinde yurda getirilmesinden ve ihracat hesabının süresinde kapatılmasından ihracatçılar sorumludur.
	(3) İhracata aracılık eden bankalar ihracat bedellerinin yurda getirilmesini ~~ve satışının yapılmasını~~ izlemekle yükümlüdür.	(3) İhracata aracılık eden bankalar ihracat bedellerinin yurda getirilmesini izlemekle yükümlüdür.
7 madde	(1) İhracatla ilgili navlun, sigorta primi, komisyon, ardiye, depolama, antrepo, gümrük resmi, harç ve faktoring masrafları ile uluslararası para piyasalarında geçerli faiz oranlarını geçmemek üzere iskonto giderleri gibi masraflar için yapılacak indirimler ile konsinyasyon yoluyla ihraç edilen mallarla ilgili nakil, muhafaza, bakım ve fümügasyon, rafa (maniplasyon), satış ve benzeri masrafların ihracat bedelinden mahsubu ~~veya görünmeyen işlemlere ilişkin hükümler çerçevesinde döviz transferi talepleri~~ bankalarca incelenip sonuçlandırılır.	(1) İhracatla ilgili navlun, sigorta primi, komisyon, ardiye, depolama, antrepo, gümrük resmi, harç ve faktoring masrafları ile uluslararası para piyasalarında geçerli faiz oranlarını geçmemek üzere iskonto giderleri gibi masraflar için yapılacak indirimler ile konsinyasyon yoluyla ihraç edilen mallarla ilgili nakil, muhafaza, bakım ve fümügasyon, rafa (maniplasyon), satış ve benzeri masrafların ihracat bedelinden mahsubu bankalarca incelenip sonuçlandırılır.
	(2) Ticari teamüllerin gereği olarak satış akdinde veya akreditiflerde ayrıca varış yerinde tartı ve analiz yapılması şartı bulunuyorsa, tartı ve analiz sonucunda tespit edilen vezin noksanlığı veya kalite farkı ile ekspertiz ve tahkim ücretleri ve rafa (maniplasyon) masraflarının (hariçteki gözetme şirketleri ücretleri dahil) mal bedelinden mahsubu ~~veya görünmeyen işlemlere ilişkin hükümler çerçevesinde döviz transferi talepleri~~ bankalarca incelenip sonuçlandırılır.	(2) Ticari teamüllerin gereği olarak satış akdinde veya akreditiflerde ayrıca varış yerinde tartı ve analiz yapılması şartı bulunuyorsa, tartı ve analiz sonucunda tespit edilen vezin noksanlığı veya kalite farkı ile ekspertiz ve tahkim ücretleri ve rafa (maniplasyon) masraflarının (hariçteki gözetme şirketleri ücretleri dahil) mal bedelinden mahsubu bankalarca incelenip sonuçlandırılır.
	~~(3) Bedel getirme süreleri içinde yurda getirilen ihracat bedelleri; ihracatçının ithalat bedelleri, sermaye hareketlerine ilişkin ödemeleri, görünmeyen işlemlere ilişkin giderleri ve transit ticaretinin alış bedeli ile söz konusu süreler içinde bankalarca mahsup edilebilir.~~	-
	~~(4) Dış ticaret mevzuatı hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilen mal ihraç ve ithalinde, tarafların aynı kişiler olması ve ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması kaydıyla, mal ihraç ve ithal bedellerinin bankalarca mahsubu mümkündür.~~	(4) Dış ticaret mevzuatı hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilen mal ihraç ve ithalinde, tarafların aynı kişiler olması ve ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması kaydıyla, mal ihraç ve ithal bedellerinin bankalarca mahsubuna ilişkin esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.
	(5) ~~Üçüncü ve dördüncü fıkrada belirtilen haller dışında kalan talepler Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılır. İhracat bedellerinden mahsuba izin verilen hallerde, ihracat bedelleri süresi içinde yurda getirilmiş sayılır. Mahsuba tabi tutulan kısım için mahsup tarihinde geçerli döviz alış kuru üzerinden döviz alım ve satım belgeleri düzenlenir.~~	(5) Dördüncü fıkrada belirtilen haller dışında kalan talepler Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılır. İhracat bedellerinden mahsuba izin verilen hallerde, ihracat bedelleri süresi içinde yurda getirilmiş sayılır.
8 madde	-	(2) Bankalarca söz konusu bedellerin yurda getirildiğine dair EK-1'de yer alan İhracat Bedeli Kabul Belgesi düzenlenir.
	-	(7) Mücbir sebeplerin varlığı nedeniyle Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce verilen 24 aylık ek sürenin sonunda mücbir sebebin devamının belgelenmesi halinde açık ihracat hesabının kapatılmasına ilişkin talepler Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılır.

	Mücbir sebep halleri	Mücbir sebep ve haklı durum halleri
9 madde	-	(3) Mücbir sebep halleri dışında kalan, ancak bedel getirme süreleri içerisinde ihracat bedelinin yurda getirilmesine engel olan ve resmi kayıtlarla tevsik edilebilen durumlar Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince haklı durum olarak değerlendirilebilir.
10 madde	<p>(1) Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla;</p> <p>a) 100.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, mücbir sebeplerin varlığı dikkate alınmaksızın beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar noksanlığı olan (sigorta bedellerinden kaynaklanan noksanlıklar dahil) ihracat hesapları doğrudan bankalarca ödeme şekline bakılmaksızın,</p> <p>b) 200.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, bu Tebliğin 9 uncu maddesinde belirtilen mücbir sebep halleri göz önünde bulundurulmak suretiyle beyanname veya formda yer alan bedelin % 10'una kadar açık hesaplar ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce,</p> <p>terkin edilmek suretiyle kapatılır.</p>	<p>(1) Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla;</p> <p>a) 30.000 ABD dolarına kadar noksanlığı olan ihracat hesapları doğrudan bankalarca ödeme şekline ve toplam beyanname tutarına olan oranına bakılmaksızın,</p> <p>b) 30.000 ABD dolarından yüksek olmakla birlikte 100.000 ABD doları veya eşitini aşmayan, beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar noksanlığı olan (sigorta bedellerinden kaynaklanan noksanlıklar dahil) ihracat hesapları doğrudan bankalarca ödeme şekline bakılmaksızın,</p> <p>c) 200.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, 9 uncu maddede belirtilen mücbir sebep ve haklı durum halleri göz önünde bulundurulmak suretiyle beyanname veya formda yer alan bedelin % 10'una kadar açık hesaplar ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce,</p> <p>terkin edilmek suretiyle kapatılır.</p>
	-	(3) Birinci fıkra kapsamında bankalarca yapılabilecek terkin işlemleri 8 inci maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen 90 günlük ihtarnama süresi içerisinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince gerçekleştirilir.
12 madde	(2) Türkiye'de yerleşik kişilerce bu Tebliğin yürürlükte bulunduğu süre içinde fiili ihracı gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedel getirme süresinin bu Tebliğin yürürlükten kalktığı tarihten sonra sona ermesi halinde bu Tebliğ hükümleri uygulanmaya devam edilir.	-
13 madde	(2) Bu Tebliğ hükümleri yürürlük tarihinden itibaren 6 ay süresince geçerlidir.	-
Geçici Madde 1	-	<p>Geçiş hükümleri</p> <p>(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte açık bulunan ihracat hesapları için, bu Tebliğin ihracatçı lehine olan hükümleri uygulanır.</p> <p>(2) İhracat bedellerinin takip edileceği bilgi sistemi Hazine ve Maliye Bakanlığınca uygulamaya alınana kadar 8 inci maddenin ikinci fıkrasında yer alan İhracat Bedeli Kabul Belgesi yerine bankalarca Döviz Alım Belgesinin kullanılması mümkündür.</p>

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No: 2018-32/48)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2019-32/56)'e [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Saygılarımızla,